

KRAJNĽANSKE NOVINY

ročník 2. číslo 1 / 1995 cena 3 Sk

DO DRUHÉHO ROKU KN

VÁŽENÍ ČITATELIA !

Vstúpili sme do nového roka. Záver druhého tisícročia sa blíži. Charakterizuje ho nielen veľký vedecko-technický pokrok, ale aj nepokoj a početné vojnové konflikty - lokálne i rozsiahlejšie, ktorými ich aktérišia spory medzi národmi, národnostnými alebo náboženskými skupinami, rôznymi záujmovými skupinami. Jednotlivci, malé i väčšie skupiny upozorňujú na seba a zviditeľňujú svoje ciele teroristickými činmi, pri ktorých často tečie krv a o život prichádzajú nevinní - deti, ženy, starci i muži, desiatky a stovky nevinných zmarených ľudských životov na rôznych miestach sveta.

Tí, ktorí volia násilie na riešenie sporov, často zabúdajú na starú ľudskú skúsenosť, že všetky vojnové spory, konflikty sa nakoniec riešili za rokovacími stolmi. I ten, ktorý skončil pred polstoročím. Zabúdajú, že často mierové podmienky určujú tí druhí a nie agresor. Nebolo by preto múdrejšie preniesť sa cez hory ľudského utrpenia, smrti a veľkých materiálnych strát a riešiť problémy už od začiatku rokovanim?

OSN volá po zmieri, keď vyhlásila rok 1995 za rok tolerancie. Skutočný zmier medzi ľuďmi je založený na tolerancii. Na rešpektovaní, že každý má právo na svoj názor, na svoj postoj ku skutočnosti. Tolerancia - to je aj právo na omyl, na uznaní vlastnej omylnosti. Tolerancia vyžaduje trpezlivosť vypočuť si názor druhého, aj keď s ním nesúhlasím. Porozmýšľať nad argumentom iného, i názorového protivníka. Zvážiť pre i proti. Zdvorilosť, slušnosť k nej nevyhnutne prináleží. Ak chce ľudstvo prežiť ako druh, musí sa učiť tolerancii. Musíme sa jej všetci učiť. Veď už v súčasnosti - napr. v životnom prostredí - je toľko ťaživých problémov, ktoré bude musieť riešiť ľudstvo ako celok a prispieť každý jednotlivec. Viete si to predstaviť bez dohovoru? Bez pochopenia? Ľudskej solidarity? Obnej zodpovednosti? Sebadisciplíny? Už v minulom čísle Krajnianskych novín v časti označenej EKO ste sa mali možnosť dozvedieť, že Rada Európy vyhlásila rok 1995 za Rok ochrany európskej prírody. Riešenie jestvujúcich problémov v životnom prostredí európskeho kontinentu je už problémom našich dní. Otázkami životného prostredia sa zaoberá Obvodný úrad životného prostredia, organizuje v staroturanskom regióne rôzne aktivity, súťaže, semináre, ekologickú výchovu detí i dospelých. Chcú presvedčiť, že pasívny obdiv k prírode už nestačí. Treba prírode pomôcť pri jej regenerácii. Ekologickými problémami obce sa OZ zaoberalo v predošlom volebnom období a novozvolení bude v ich riešení pokračovať v tesnej návaznosti ďalšie štyri roky. Každé číslo našich novín sa zaoberalo aj ekologickými otázkami - životným prostredím obce.

Vážení čitatelia, pred rokom sme vydali prvé číslo Krajnianskych novín. Siahli ste po nich možno zo zvedavosti... Prvý ročník máme za sebou. Namiesto plánovaných štyroch čísel (noviny sme pôvodne chceli vydávať štvrťročne) vychádzali dvojmesačne. Pred komunálnymi voľbami vyšlo mimoriadne číslo. Noviny si získali čitateľov, mňajú sa z pulťov a to rozhodlo o ich ďalšom vydávaní. Aj obecné zastupiteľstvo sa jednoznačne vyjadrilo za ich ďalšie vydávanie.

Redakčná rada v zložení, ktoré je uvedené v tiráži novín (na poslednej strane) sa pred vydaním čísla stretne dvakrát. Rozhoduje o obsahu jednotlivých čísel, členovia píšu články, posudzujú príspevky, vyjadrujú sa k nim, opisujú sa rukopisy na stroji, kopírujú, prechádzajú korektúrou. Technický redaktor im dáva predbežný a po opisani textov konečný vzhľad, grafickú úpravu. Potom nasleduje kopírovanie jednotlivých čísel, skladanie, rozdeľovanie, expedícia. Keďže noviny vydáva obecný úrad, obsah čísla konzultujem so starostom ešte v čase prípravy čísla.

Milí čitatelia, boli by sme radi, keby ste do novín prispievali, napr. postrehi zo života obce, zo svojho života a osobných zážitkov, do kultúrnej rubriky či športu, zo spolkového života atď. Uverejniť však môžeme len tie, ktoré majú konkrétneho autora. Anonymy neuverejňujeme, lebo za ich obsah nezodpovedá konkrétna osoba. Prišiel i predvolebný veršovaný príspevok na vyše dvoch stranách. Žiaľ básnik - či poetka na nepodpísal(a). Zabudol? Myslite si, že anonymy sú riešením? Ak ste presvedčený (á) o svojej pravde, napíšte. Aj kritické pripomienky a názory majú miesto v našich novinách. A nemusia byť totožné práve s tými našimi, či mojimi. Aj my máme na niektoré veci rôzny názor. To je prirodzené. Staňte sa spolutvorcami našich novín.

Do ďalšieho roku želim našim čitateľom a spoluobčanom viac vzájomného porozumenia, úcty a tolerancie. Nech sa stanú súčasťou nášho života. Budeme o to usilovať aj na stránkach Krajnianskych novín.

J. Matyášová

VÁŽENÍ OBČANIA

skončil nám zasa jeden celý rok a my vstupujeme do nového roku 1995. V novoročnom príhovore som vždy hodnotil uplynulý rok. Venoval som veľa pozornosti najmä investičným akciám. V dnešnom novoročnom príhovore nebudem hodnotiť túto oblasť, pretože ste s ňou boli oboznámení v novembri pri zhodnotení minulého volebného obdobia. Chcem len spomenúť, že v minulom roku sme v našej obci dokončili rozpracované akcie a prevádzali rôzne opravy podľa finančných možností. V ostatných oblastiach ako je kultúra, šport, sociálna oblasť, životné prostredie sme taktiež uskutočňovali rôzne kroky, ktoré napomáhali uspokojovať tieto potreby. Musím konštatovať, že v minulom roku sa v týchto oblastiach urobilo veľa vecí, ale nebolo toho toľko, koľko vyžadujú tieto náročné a dôležité oblasti hlavne v súčasnom období. Žijeme v časoch, kedy veľkú úlohu hrá finančná stránka, ktorá nie je dostačujúca tak u vás, občania, ako aj v obecnom rozpočte. Práve preto by som chcel v budúcom roku postaviť do popredia tie oblasti, ktoré nie sú tak moc náročné na finančné prostriedky, ako je oblasť investičná. Aj posledné zmeny, ktoré nastali v delimitácii určitých štátnych zariadení do samosprávy obcí, budú vyžadovať zvýšenú pozornosť, ako aj finančnú podporu. V oblasti sociálnej sa budeme v nastávajúcom roku venovať zvýšeniu zamestnanosti našich občanov. Chceme vytvárať nové pracovné príležitosti, čím by sa znížila nezamestnanosť v našej obci. Pod správu obce prechádza podľa zákona zdravotné stredisko. Musíme sa s touto otázkou vysporiadať najmä po finančnej stránke, lebo za každú cenu chceme zdravotnícke služby pre našich občanov zveľaďovať.

Oblasť kultúry a školstva nám tiež leží na srdci, pretože obec financuje prevádzkové náklady materskej školy, základnej umeleckej školy a prispieva na opravy základnej školy. Zvyšovanie kultúrnej a vzdelanostnej úrovne našich občanov je veľmi dôležité a treba jej venovať v tomto roku ešte väčšiu pozornosť.

Koncom minulého roku prešla do správy obce aj telovýchova a šport. Zostalo na nás, aby sme udržali a ďalej zveľaďovali športovú činnosť v obci, ktorá vďaka telovýchovnej jednote sa udržala na dobrej úrovni. Zostala mi ešte jedna oblasť, ktorá je najdôležitejšia - a to životné prostredie. Je čas, aby sme sa my všetci - občania, dôkladne zamysleli nad naším správaním sa voči našej okolitej prírode. Nerobme okolo seba jedno veľké smetisko, ale čistíme a skrášľujeme naše najbližšie okolie, čím vytvoríme peknú a zdravú obec Krajné.

Na záver chcem požiadať všetkých vás, občanov, ktorým leží na srdci ďalší osud našej obce, aby ste vlastnou aktivitou podporovali činnosti v spomínaných oblastiach, čím by sme si spríjemnili a uľahčili svoju životnú úroveň u nás v Krajnom.

Do nového roku prajem vám všetkým pevné zdravie, úprimných priateľov, životný optimizmus a pohodu, aby ste boli šťastní, šťastie rozdávali, žili pre radosť a stihli všetko pre život.

Ing. Emil Valášek
starosta obce

Z januárového zasadania OZ

Dňa 24. januára 1995 bolo zasadnutie Obecného zastupiteľstva v Krajnom. Program zasadnutia bol nasledovný:

1. Riešenie financovania MŠ a školskej jedálne
2. Konkurz na obsadenie miesta vedúceho obecných služieb
3. Informácia o Zdravotnom stredisku Krajné
4. Informácia o Slovenskej autobusovej doprave
5. Rôzne

Starosta obce Ing. Valášek oboznámil poslancov o stravovaní dôchodcov. V materskej škole sa nemôžu stravovať z dôvodu, že zákon nedovoľuje stravovanie iným osobám ako deťom. Od mája 1994 obecný úrad financoval elektrickú energiu a plyn v materskej škole. Zastupiteľstvo nesúhlasilo s novou zmluvou medzi Obecným úradom Krajné a Školskou správou Trenčín. Poslanci navrhli, aby sa tieto peniaze použili na pracovné a učebné pomôcky v materskej škole a základnej škole. Taktiež sa bude prispievať na stravu dôchodcom.

Obecné zastupiteľstvo bolo oboznámené so zámerom rozvinúť obecné služby a dostať ich na takú úroveň, aby slúžili v plnom rozsahu obci. Preto je potrebné obsadiť miesto vedúceho služieb takým pracovníkom, ktorý naše služby rozvinie a bude riadiť na požadovanej úrovni. Obsadenie miesta vedúceho sa bude konať konkurzom.

Zastupiteľstvo berie na vedomie, že zdravotné stredisko sa zoberie pod správu obce. Podľa zákona majú prechádzať zdravotné strediská do starostlivosti obcí, alebo do privatizácie.

Berie sa na vedomie uznesenie rady ohľadom dotácie SAD a nesúhlasí s dotáciou pre SAD Nové Mesto nad Váhom a žiada zdokladovať stratu spoja Konkušova dolina - Stará Turá. V čo najkratšom čase prizvať zodpovedného pracovníka SAD Nové Mesto nad Váhom na mimoriadne zasadanie OZ.

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje platnosť doterajších Všeobecných záväzných nariadení:

VZN 1/91 o miestnych poplatkoch

VZN zo dňa 16. 12. 1992 o podmienkach určovania zľavy z daní (25 %)

VZN 2/93 o chove zvierat

VZN 1/93 o odbere vody

VZN 4/93 o zásadách hospodárenia s majetkom obce

Dotatok č. 2 1/92 o likvidácii tuhého komunálneho odpadu v obci

VZN zo dňa 17. 2. 1994 o dani z nehnuteľnosti.

Obecné zastupiteľstvo súhlasí so začatím prác na pamätníku padlým v I. a II. svetovej vojne. Poveruje kultúrnu komisiu, aby riadila priebeh prác, od projektu až po výber dodávateľa.

Obecné zastupiteľstvo súhlasí s reprezentačným fondom pre Obecný úrad Krajné.

Ďalej obecné zastupiteľstvo súhlasí s prenájomom poľovníckeho revíra Krajné pre Poľovnícke združenie Krajné „Drieňovica“ podľa sadzovníka 99/93.

Starosta obce Ing. Valášek navrhol doplnenie členov do športovej komisie v tomto zložení: Ing. Ivan Janeka, Ing. Ivan Kostelný, Miroslav

Paškala, Miloš Ďuriš, Jozef Pardavý. Obecné zastupiteľstvo jedhlasne schválilo členov komisie.

Rokovanie obecného zastupiteľstva sa konalo vo vecnom a konštruktívnom duchu. Je len na škodu veci, že občania sa týchto zasadnutí zúčastňujú len ojedinele.

V. Drobná
OÚ

MIMORIADNE ZASADANIE OZ

Týždeň po riadnom zasadnutí obecného zastupiteľstva sa 31. 1. 1995 konalo mimoriadne zasadanie OZ, na ktorom boli prítomní zodpovední pracovníci SAD Nové Mesto nad Váhom p. Blaško a p. Čechvalová. Jediným bodom rokovania bola požiadavka dotácie na vykrytie straty autobusového spoja Konkušova Dolina - Stará Turá, s ktorou obecná rada a obecné zastupiteľstvo nesúhlasilo a žiadalo zo strany SAD Nové Mesto nad Váhom zdokladovanie straty tohto spoja. Podľa p. Blaška činí ročná strata na tejto linke 205 000 Sk. Výška dotácií požadovaná od obcí bola stanovená podľa počtu obyvateľov.

Poslanci vyjadrili nesúhlas so spôsobom určenia výšky dotácií odvodených od počtu obyvateľov pre jednotlivé obce (Krajné - 18000, Kostolné - 6000, Vaňovce - 4000 Sk mes). Jej platenie v požadovanej výške je nereálne (216 000 Sk ročne na jediný spoj) lebo obec nie je schopná ich poskytovať zo svojho rozpočtu. Žiadajú dlhodobjšie sledovať zo strany SAD vyťaženosť autobusu na trase. V záujme dochádzajúcich Kraňanov by bola vyhovujúcejšia pôvodná trasa spoja Konkušova Dolina - Krajné - Podvrch - Stará Turá. Ranné a poobedňajšie robotnícke spoje z Krajného na Starú Turú a späť sú preplnené (vyjadrili pochybnosť o ich stratovosti). Poslanci sa kriticky vyjadrili k úrovni poskytovaných služieb, k postojom šoférov voči cestujúcim, napr. vpustenie cestujúcich do autobusov tesne pred odchodom aj za zlého počasia. Pracovníčka SAD prítomných informovala, že autobusy stojace na Starej Turej majú byť v preostávajúcich otvorené 10 minút pred odchodom spoja.

Pracovníci SAD Nové Mesto nad Váhom prisľúbili:
- sledovať vyťaženosť spoja na jeho trase
- rokovať o reálnejšej výške dotácií a ich rovnomernom rozdelení na obce so starostami obcí nachádzajúcich sa na uvedenej trase. Pouvažovať o zmene trasy spoja v prospech obyvateľov Krajného.

K nastolenému problému preto OZ splnomocnilo ďalším jednaním obecnú radu rozšírenú o poslancov J. Bukovčana a P. Macúcha. Táto rozšírená rada zasadala 7. 2. 1995 a prejednála podklady zaslané od SAD Nové Mesto nad Váhom. Zároveň posúdila list, ktorý bol zaslaný Ministerstvu dopravy a spojov SR a podpísaný všetkými starostami staroturanského obvodu, v ktorom bola požiadavka riešiť problémy autobusových spojov SAD Nové Mesto nad Váhom v našom obvode. Rada sa uzniesla na tom, že obec Krajné uzavrie zmluvu so SAD Nové Mesto nad Váhom do 28. 2. 1995 na vykrytie straty spoja mesačne (11 823 Sk). Ďalšie riešenie bude nasledovať po vyjadrení sa Ministerstva dopravy a spojov SR.

Doporučujeme cestujúcim, aby si týždenné lístky nakupovali v spojoch, ktorými cestujú. Je to v záujme zachovania spojov.

J. Matyášová

Poplatky a dane

Tak ako v roku 1994 i v tomto roku povinnosťou každého občana je na základe zákona SNR č. 544/90 Zb. platiť daň z nehnuteľnosti a na základe zákona SNR č. 317 z roku 1992 Zb. platiť miestne poplatky - poplatok za psa. Daňovník je ďalej povinný platiť poplatok za vývoz smetí a poplatok za vodu. Všetky tieto poplatky je nutné zaplatiť do 31. 3. 1995 a daň z nehnuteľnosti do 15. 5. 1995 a to formou poštovej poukážky. Poplatky a sadzby u daní z nehnuteľností sa pre rok 1995 nemenili. V platnosti i naďalej zostáva Všeobecné záväzné

nariadenie (VZN) Obecného zastupiteľstva o dani z nehnuteľnosti, VZN č. 1/93 o odbere pitnej vody z obecného vodovodu (až na bod 5, ktorý z tohto nariadenia vypadáva) a Nariadenie obce č. 1/91 o miestnych poplatkoch. V prípade, že u daňovníka nastali zmeny počas roka v užívaní pozemku, modernizácii rodinného domku - zavedenie plynu, alebo iných okolnostiach rozhodujúcich pre vyrúbenie dane, je daňovník povinný tieto zmeny nahlásiť. Tak isto i u miestnych poplatkov.

V prípade, že daňovník nezaplatí daň v stanovenom termíne, je povinný zaplatiť za každý deň omeškania penále vo výške 0,3 % z nedoplatku dane. Penále sa počítajú za každý deň omeškania odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti. Žiadame preto touto cestou všetkých občanov, ak by pri doručení poštových poukážok nastali nejaké nejasnosti, aby sa obrátili na pracovníčky obecného úradu u p. Macúchovej alebo Ing. Kolníkovej, ktoré vám podajú vysvetlenie.

Sú medzi nami občania, ktorí nemajú uhradené povinné poplatky za rok 1993 a 1994. Keď sa zamyslíte nad niektorými číslami spojenými s údržbou ciest (400 000 Sk), poplatok za elektrickú energiu verejného osvetlenia (200 000 Sk), doplatok SAD za autobusy (250 000 Sk), poplatok za pravidelné rozbery pitnej vody (10 000 Sk) a výstavbu pitných zdrojov, obnovu vodovodu (1 mil. Sk), likvidáciu domového odpadu (400 000 Sk), uvedomíme si, že poplatky od občanov zďaleka nepokryjú vzniknuté náklady.

Poplatok za likvidáciu domového odpadu za rok 1994 je 156 Sk na rodinu. Občania, ktorí od roku 1991 platili prenájom za popolnicu, od 1. 7. 1994 sú jej vlastníckmi. Preto poplatky za odvoz smetí na rok 1994 sú nasledovné: kto mal popolnicu z obecného úradu - viacčlenná rodina 204 Sk, osamelý 126 Sk, vlastná popolnica - viacčlenná rodina 156 Sk, osamelý 78 Sk.

POPLATOK ZA VODU:

1. pri meraní vodomermom je 1,50 Sk/m³
2. pri odbere bez vodomeru - odber vody sa vypočíta na základe vyhlášky MĽUH SSR z roku 1970 č. 63 Zb. Pri výpočte sa berie do úvahy počet osôb, vybavenosť domácností (WC, kúpeľňa, bojler), auto, hospodárske zvieratá, záhrada a pod. Tieto údaje boli v minulom roku zisťované a na ich základe bol stanovený poplatok za vodu 4 Sk/m³.

Ďalej chceme touto cestou pripomenúť občanom, že povinnosťou každého je namontovať si vodomer, čím uľahčí zisťovanie porúch našimi pracovníkmi a občania získajú zároveň nižší poplatok za vodu (1 m³ 4 Sk - 1 m³ 1,50 Sk).

Vážení daňovníci, veríme, že si svoju daňovú povinnosť splníte v stanovenej lehote, čím upevníte spoluprácu s OÚ.

Ing. Kolníková

Naši podnikatelia

Už od roku 1989 sa v našej obci začali registrovať podnikateľské aktivity našich, ale aj cudzích občanov v rôznych oblastiach. V súčasnosti je zaregistrovaných 41 podnikateľov. Sme radi, že počet podnikateľov vzrastá, čím sa zvyšuje miera uspokojovania potrieb našich občanov.

V obci je ešte veľa oblastí a priestorov na podnikateľské účely, ktoré nie sú ešte využité. Je to hlavne oblasť služieb občanom. Za tých pár rokov pôsobenia našich podnikateľov v obci obecný úrad získal poznatky, ako ktorí podnikatelia sa snažia využiť svoje aktivity pre svoj prospech, ale aj pre prospech občanov v celej obci.

V mene obce môžeme poďakovať fy HANY - pani Haššanovej, ktorá poskytovala svoje služby a bezplatne priestory pre väčšiu kultúrnych akcií, ktoré organizoval obecný úrad. Taktiež vypomohla obci pri zabezpečovaní stravy pre našich dôchodcov, odkedy tieto služby školská jedáleň zrušila. Pri poskytovaní sociálnych služieb pre našich občanov viackrát ochotne podali pomocnú ruku pán Milan Mramúch a pán Karel Nedbálek. Poďakovanie si zaslúžia aj väčšie firmy, ako je SETOOP a Klasic, ktoré vytvorili viac pracovných príležitostí pre našich občanov.

Naopak, máme aj takých podnikateľov, ktorí pre obec a našich občanov neurobili veľa. Dúfame, že do budúcnosti budeme môcť poďakovať aj ostatným našim podnikateľom, ktorí svoje služby využijú aj pre spokojnosť obce.

Ing. E. Valášek
starosta obce

Rok činnosti

Správa obecných lesov

Uplynul rok od doby vzniku Správy obecných lesov Krajné. Tento čas bol venovaný hospodáreniu v lesoch, ktoré sú majetkom obce a tiež postupnému budovaniu správy.

Pri hospodárení v lese sme vychádzali zo schváleného Lesného hospodárskeho plánu, ktorý nám predpisuje vyťažiť priemerné ročne pri výchoch a obnove lesa cca 1 000 m³ dreva, zalesniť vzniknuté holiny, pestovať a vychovávať kultúry a mladé lesné porasty. Za uplynulý rok bolo v obecných lesoch vyťažených 870 m³ dreva, z toho 595 m³ ihličnatého a 275 m³ listnatého. Z tejto ťažby bolo 180 m³ suchárov, zlomov, alebo inak poškodených stromov, čo predstavuje 21 %. V plošnom vyjadrení bolo vykonaných 20,20 ha prebierok, na 4,50 ha bolo vykonané presvetlenie porastov za účelom prirodzenej obnovy lesa. V pestebnej činnosti bolo zalesnených 0,70 ha holín, na 3,50 ha plôch bolo vykonané vyžňanie buriny, krov a trávy, taktiež sme robili ochranu proti zveri. Na 8,00 ha sme robili prerezávky a vysekávanie sme nežiaduce dreviny - najmä rakyty v mladých porastoch. Následne po týchto zásahoch sa vykonalo a v súčasnosti aj vykonáva čistenie plôch od zvyškov, v čom nám pomohli i miestni požiarnici a tiež členovia poľovníckeho združenia. V rámci ostatných prác sme prerúbali trasu pre vodovod a vyčistili priestor pre vodojem na Žadovici. Previedli sme stabilizáciu hraníc obecných lesov, vyhľadali a nafarbili sme hraničné kamene, niektoré povyvalované sme znova osadili. Pre zlepšenie podmienok v lese bola opravená maringotka, ktorá bude slúžiť ako úkryt pred nepriaznivým počasím v lese.

Bol prijatý lesník správy, taktiež je jeden dobrovoľný člen lesnej stráže a pre niektoré práce na úseku hygieny a čistoty porastov boli prijatí pracovníci z radov nezamestnaných. V materiálnej oblasti správa získala potrebné priestory pre činnosť, ich zariadenie a tiež náradie pre prácu v lese. Môžem povedať, až na niektoré drobnosti, je správa po stránke materiálnej i personálnej vybudovaná. Práce na úseku ťažby a približovania dreva vykonávame dodávateľsky, súkromnou firmou, ktorú sme vybrali na základe konkurzu.

Správa obecných lesov za uplynulý rok vychádzala v ústrety občanom, všetkým záujemcom o prípravu palivového dreva boli vydané poukazy na prípravu. Za uvedené obdobie ich bolo 77. Nebolo možné uspokojiť všetkých záujemcov o guľatinové sortimenty v samovýrobe, tu boli vydané povolenia 15-tim občanom. Po schválení sociálnou komisiou sme poskytli palivové drevo 5-tim občanom Krajného.

Pre budúce obdobie chceme pokračovať v nastúpenom trende. Čo sa týka poskytovania samovýroby paliva občanom, tu by sme chceli uspokojiť všetkých záujemcov. Pri poskytovaní guľatiny v samovýrobe je treba rátať s tým, že bude povofovaná iba v menšom rozsahu, vzhľadom k možnostiam obecných lesov. Pri hospodárení sa musíme i naďalej držať LHP a zákonov, ktoré

platia pre hospodárenie v lesoch. Pri prácach na zalesňovaní a hygiene porastov rátame s pomocou členov miestnych organizácií a taktiež musíme vyžadovať lepšie dodržiavanie hygieny porastov od niektorých občanov, ktorí pripravujú drevo v samovýrobe. Taktiež by som rád oslovil i obyvateľov osád v blízkosti lesa a požiadal ich, aby sa snažili zabrániť vyváženiu rôzneho odpadu do lesa, nakoľko takéto divoké skládky odpadu nesvedčia o dobrom vzťahu k prírode a toľko, keď obecné lesy patria všetkým občanom obce. Verím však, že postupne sa nám spoločne podarí odstrániť všetky nedostatky a prispieť k zveľadeniu obecných lesov v prospech celej obce.

Ing. Ľubomír Mikláš
vedúci správy

eko

EKOLOGICKÉ SEMINÁRE

V Krajnianských novinách č. 6/1994 bol uverejnený program 4 seminárov zameraných na ekológiu. Okrem jedného som sa zúčastnil všetkých. Každý mal svoje klady i nedostatky, ale celkove môžem povedať, že boli prínosom a bolo by dobré v ich organizovaní pokračovať. Širokej verejnosti doporučujem zúčastniť sa ich.

Posledný seminár sa konal 31. 1. 1995 na Starej Turej. Bol zameraný na ekologickú výchovu a bývanie.

Pani Dr. Vartiková poukázala najmä na výchovu na školách. Ako príklad bol ukázaný projekt v podtatranskej obci Kvačany. Túto obec osobne veľmi dobre poznám a môžem len potvrdiť všetko, čo bolo povedané na seminári. Do katastra tejto obce patrí klenot našej prírody - Kvačianska dolina. Budú sa orientovať na tradičné poľnohospodárstvo a lesy. V tejto súvislosti ma napadá myšlienka - veď podobný klenot tu máme aj my - naše kopanice. Nestálo by za to nasledovať ich príklad?

Zaujala ma tiež informácia o veľkom výskyte rádioaktívneho plynu radónu. Pásmo výskytu sa tiahne od Lubiny cez Hrašné až po Krajné. Táto informácia je príliš vážna na to, aby mohla zostať nepovšimnutá. Čo sa rádioaktívny radón znamená, netreba zdôrazňovať.

Je potrebné, aby sa touto otázkou zaoberali - a to veľmi vážne, orgány obce, t.j. zastupiteľstvo a starosta. Je potrebné požiadať príslušné hygienické orgány, aby vykonali merania a navrhli potrebné opatrenia. Tiež by bolo vhodné zabezpečiť dostatočnú informovanosť obyvateľov.

Ing. Štefan Kolník

Viete čo je Homeopatia?

Túto otázku keď položíte viacerým, málokto vám na ňu v dostatočnej miere odpovie. Preto sme o objasnenie a vysvetlenie podstaty homeopatickej liečby požiadali detskú lekárku MUDr. Gizelu Makaiovú.

Homeopatia je liečebná metóda založená pred 200 rokmi nemeckým lekárom Samuelom Hannemanom. Pokúsím sa v krátkosti vysvetliť, v čom spočíva liečenie homeopatickými liekmi.

Ide o prírodné látky riedené do veľmi malého množstva, takmer nepatnej koncentrácie. Tieto látky predsa môžu účinkovať a to cez receptory v organizme, ktoré sú schopné registrovať aj malú zmenu koncentrácie. Rozdiel medzi zaužívanou alopatickou liečbou, nazvime ju farmakologickou, je práve v tom, že farmakologická medicína musí používať lieky - farmaká vo veľkom množstve a dávkovať ich podľa hmotnosti. Homeopatická

medicína musí svoju liečbu „ušiť na mieru“ pacienta. Homeopatiká, keďže sú riedené, nedajú sa prakticky predávkovať, preto nie sú toxické. Ďalším rozdielom je, že farmakologická medicína chorobu potláča, nedovoľuje rozvinutie obranyschopnosti organizmu. Napríklad antibiotiká môžu zastrieť aj zápal slepého čreva, ktorý potom prebieha skryte. Mnohí dobre poznajú kombináciu ekzém - asthma. Ekzém sa vyliečil - čiže vtláčil dovnútra na pľúca a asthma sa objavila. Homeopatická medicína nepotláča vonkajšie, povrchové príznaky, práve preto napomáha obranyschopnosti organizmu. Homeopatická medicína je schopná jemne napravovať zmeny v organizme v prípade, že telo je schopné na látky odpovedať.

Čo môžeme liečiť homeopatikami? Prakticky všetky zmeny, ktoré nie sú pokročilé (nemožno liečiť rakovinu), nemožno liečiť vrodené choroby, nesmieme liečiť chirurgické ochorenia. Úspechy homeopatie sú pri liečbe akútnych respiračných - dýchacích ochorení, ale je možnosť predísť opakovaným zápalovým ochoreniam. Tým by homeopatia mohla zaujať prvenstvo v predchádzaní chorôb. Homeopatické metódy môžu značne obmedziť užívanie antibiotík, ktoré sú jednak toxické a jednak potláčajú prirodzenú obranyschopnosť. Homeopaticky možno liečiť ekzém, najmä detský, pomôcť pri hojení úrazu, popáleniny. Nevýhodou je náročnosť na čas a plná úhrada pacientom.

MUDr. Gizela Makaiová

STARÝ KOSTOL 400 ROČNÝ *

Silueta starého dnes rímskokatolíckeho kostola nad východnou časťou obce upúta každého, kto navštívi obec alebo ňou prechádza. Táto najstaršia stavebná a súčasne kultúrna pamiatka dominuje nad obcou najmenej štyristo rokov.

Evanjelický cirkevný historik Ladislav Paulíny vo štvorzväzkových cirkevných dejinách „Dejiny superintendencie nitrianskej I. - IV.“ vydané v Senici 1891 - 1893 a Jasenovej 1894 v časti venovanej Krajnému určil výstavbu nášho kostola do roku 1595. Podľa údajov tohto historika má 400 rokov - teda okruhle jubileum. Historik Dr. J. Lukačka poukazuje na neskorogotický stavebný štýl (lomené oblúky) sa domnieva, že kostol mohol byť postavený aj skôr, avšak písomné pramene vylučujú jeho existenciu pred rokom 1578. Isté je, že kostol a fara v Krajnom vznikli v druhej polovici 16. storočia.

Miestna ľudová tradícia o ňom hovorila ako o husitskom kostole. O husitskom pôvode kostola hovoril vo svojej slávnostnej reči sám Jozef M. Hurban pri storočnici vysviacky tolerančného kostola v Krajnom v r. (jeho reč bola vydaná knižne). Štefan Krčmery za svojho pobytu v Krajnom si ho nakreslil na pamiatku. Pod kresbou je napísané: „Údajne husitský kostol v Krajnom. Kreslené 24. X. 1915. Št. Krčmery.“

Ľudovú tradíciu o husitskom pôvode viacerých kostolov v oblasti Myjavská vyvrátil významný slovenský historik pôvodom z Myjavy, univ. prof. Dr. Branislav Varsík. Štúdiu tohto problému venoval viacerorokov. Aj náš kostol je podstatne mladší ako pôsobenie husitov na Slovensku (15. storočie).

Kostol vybudovali vlastným nákladom Krajňanci, keď im ich vrchnosť František Nádašský I. povolil utvoriť samostatnú cirkev. Dochádzka do kostola do Čachtíc alebo do Vaďoviec im už nevyhovovala, stala sa pre nich neúnosnou. Doba bola tiež veľmi nepokojná. Krajina bola vystavená drancovaniu Turkov. Útek pred Turkami z južných oblastí Uhorska na sever (šľachty i poddaných) a do hornatých oblastí, teda i k nám, mal vplyv na vznik a osídľovanie kopaníc. Keď si Krajňanci vybudovali kostol, stali sa samostatnou filiou Čachtíc. Kostol vybudovaný na návrší Čipčiny bol obohnaný vysokým múrom podobne ako hrady na obranu údolia. Z východnej strany ho chránil hlboký prirodzený jarok, na severnej a západnej strane smerom k dedine je dodnes prudký svah. Rozhľad z juhovýchodne rozloženej vyvýšeniny Čipčiny po celej doline potoka Korytárky, Jablonky a Rudníka, (ktoré ho obmývajú z troch strán) znásobila 20 m vysoká veža kostolika, ktorá umožňovala v časoch nebezpečenstva kontrolovať päť prístupových ciest vedúcich do obce.

Krajnianska fara i škola, ktorá bola pri nej zriadená, boli chudobné, ako o tom svedčí vizitácia z r. 1611. V kostole vizitatori našli jeden strieborný pozlátený kalich a misku a niekoľko kusov

bohoslužobného náradia a šatstva. Kostolu nepatrili žiadne dôchodky, len novozavedená mesačná zbierka (kolekta) vo forme peňažných dávok a naturalii (viď. Krajné 1392 - 1992, str. 17-18). Farár bol povinný stravovať aj rektora školy.

Dokiaľ čachtickí veľmoži boli evanjelikmi, dotiaľ mala aj krajnínska evanjelická cirkev pokoj. Keď však čachtickí veľmoži odstúpili od evanjelickej viery, začali evanjelikom v širokom okolí nemalé problémy, ktoré vyvrcholili v roku 1733. Do Krajného sa 22. januára 1733 dostavila stoličná deputácia pod predsedníctvom grófa Juraja Erdődyho. Odobrala evanjelickej cirkvi kostol, faru a všetok majetok a dosadila tam katolíckeho farára.

Vtedajší krajnínsky evanjelický farár Ján Hradský II. sa nezmieril so vzniknutou situáciou. Zhromažďoval veriaci ľud po horách a kopaniciach. Vyučoval v stodolách i pod holým nebom, na Podkňazskom a inde nielen Krajníncov, ale aj početných evanjelikov zo susedných obcí: z Vrbového, Čachtíc, Nového Mesta, Myjavy, Kostolného a Vaďovíc takmer 16 rokov. Gróf Forgáč to trpel. Napokon bol v Nitre zažalovaný a roku 1749 uväznený. Z ťažkých pút bol vyslobodený až na príhovor svojho priaznivca u Márie Terézie, ktorá nariadila, aby bol prepustený na slobodu. Nevrátil sa do Krajného, odišiel za dvorného kazateľa do Podlužian, neskôr ho vyvolili za farára v Modre.

Interiér kostola bol po jeho zabratí katolíckmi upravený v barokovom štýle. Oltárny obraz predstavuje sv. Michala - archanjela, ktorému bol kostol zasvätený. Aj najstaršie typárium obecnej pečate je odvodené od patrocínia (zasvätenia) tunajšieho kostola. Najstaršie z r. 1671 a následné z r. 1711 vyobrazuje sv. Michala, ako stojí na zvjajúcej sa postave nadlého anjela (čerta), v pravej ruke drží ohnivý meč a v ľavej váhy.

Keď Jozef II. tolerančným patentom udelil náboženskú slobodu, r. 1783 si vymohli Krajnínci povolenie k zriadeniu samostatnej evanjelickej cirkvi. Novovytváraný evanjelický chrám (tzv. tolerančný) bol vysvätený 10. októbra 1784. Dovtedy sa služby božie vykonávali v obecnom dome.

Krajné malo teraz až dva kostoly, dve fary a dve školy (do r. 1849). V jubilejnej knihe na strane 102 sú uvedené mená všetkých krajnínskych farárov - evanjelických i katolíckych. V Paulínyho Dejinách superintendencie nitrianskej pri menách jednotlivých evanjelických kňazov sú uvedené ich základné životopisné dáta.

Kronikár obce Štefan Valášek v Kronike I. venoval niekoľko strán tzv. „husitskému kostolu“ (str. 5-9) a slúži mu ku cti, že zhromaždil o ňom dostatočný a vierohodný historický dokumentačný materiál. Z kroniky obce sa dozvedáme, aký zúbožený bol stav tohto kostolíka v druhej polovici minulého storočia, keď už v obci nebola katolícka fara. Kostolík bol krytý šindľom, veža bielym bľachom, na prvý pohľad opustený, vchodové dvere prehnité, murovka opadaná. Obec r. 1870 zjedнала s vrbovským drevárom jeho opravu za 500 zlatých. Z pôvodných troch zvonov zostal na veži len jeden, aj to ten najmenší. Ten najväčší evanjelici premiestnili na návrh cirkevného konventu (1864) do evanjelickej zvonice. Stredný zvon zrekvirovali za prvej svetovej vojny.

Staršia generácia Krajníncov si iste pamätá na poslednú väčšiu opravu kostola koncom 50-tych rokov, pri ktorej bol pôvodný obranný múr okolo kostola zrovnaný (zostali z neho len fragmenty) a ohradený železným plotom. V súčasnosti je tiež jeho stav neutešený. Už v minulom roku začal starosta obce podnikáť patričné kroky na obnovu a záchranu kostolíka, ktorý je obsiahnutý v zozname kultúrnych pamiatok SR pod číslom I 239/1. Kultúrnosť národa sa meria aj stupňom a úrovňou starostlivosti o kultúrne dedičstvo po predkoch. Krajnínsky starý kostol patrí nám všetkým. Silueta tohto kostola bola v embléme osláv 600-ročnice obce, nachádza sa tiež v záhlaví našich novín.

J. Matyášová

MATEJ AUGUSTINI

Medzi desiatimi menami evanjelických farárov, ktorí pôsobili v Krajnom ako kazatelia slova božieho ešte v starom kostole ako predposledné (pred spomínaným J. Hradským), je uvedené meno Mateja Augustiniho.

Zápis o ňom sa nachádzal v najstaršej obecnej knihe, z ktorej sa zachoval opis v „Knihe poľného práva“, ktorú viedli krajnínski rectori v rokoch 1762 - 1839. Zo staršej knihy sa v nej nachádza takýto zápis s jeho menom:

1731 Matthias Augustiny et 732 bez vule Krajnany do Trenchina povolany (Slaninu mu ukradli).

Zápis nám prezrádza, že v Krajnom pôsobil krátko len v rokoch 1731 a 1732 po zomretom ev. fararovi Michalovi Krmanovi, ktorý je pochovaný v Krajnom (bol synom známeho superintendenta Daniela Krmana z Myjavy). Stalo sa tak necelý rok pred vypudením Jána Hradského a evanjelikov z kostola a fary. Ako stručný zápis prezrádza, bez odobrenia Krajníncov. Podmienky, ktoré mu ponúkal Trenčín, boli neporovnateľné s tými tunajšími. Na svojom novom pôsobisku vynikol do tej miery, že jeho meno je obsiahnuté medzi menami významných ev. cirkevných literátov a pedagógov. Venovali sme mu heslo medzi významnými osobnosťami Krajného v jubilejnej knihe.

Narodil sa pred 300 rokmi - 16. februára 1695 v Liptovskom Mikuláši. Študoval v Šoproni a na univerzite vo Wittenbergu. Najprv bol rektorom v Necpaloch. 22. marca 1730 bol povolaný za farára do Krajného. Roku 1732 odišiel do Trenčína, kde bol vyvolený za seniora. Tu zomrel r. 1753.

Prečo sa jeho meno dostalo do bibliografie významných osobností slovenskej histórie? Za svojho pôsobenia v Trenčíne stal sa známym náboženským spisovateľom, prekladateľom náboženskej literatúry z nemčiny, ale aj autorom cirkevných piesní. Bol uznávaný aj pre pedagogickú činnosť, zaslúžil sa o modernizáciu výučby na evanjelickej škole v Trenčíne. A to všetko v čase, keď krajnínski a okolití evanjelici prežívali najťažšie roky. Pre poddaných platila zásada „Čie panstvo, toho náboženstvo“. Poddaný sa musel prispôbiť svojej vrchnosti aj vierovyznaním. Mešťania boli slobodní.

Na pamätnej doske na ev. fare meno Mateja Augustiniho chýba. Jeho pôsobenie sa viaže k starému kostolíku a k fare, ktorá sa nachádzala pod ním. (Dnes stará časť domu Vavákových.) Ponad faru viedol chodník k mostíku, ktorý viedol ponad jároky do kostola. Pod kostolom sa nachádzala škola. Nie náhodou sa náš sprievod pri príležitosti jubilea obce uberal najprv ku starému kostolu a potom k lipkám na cintoríne a k ev. tolerančnému kostolu. Taký bol smer postupu krajnínskej histórie.

J. Matyášová

VIANOČNÝ KONCERT

Vianoce nám prešli, Hromnice zaklopali na dvere a o chvíľu bude Veľká noc.

Dovoľte mi však vrátiť sa do doby predvianočnej. Určite aj vás, tak ako i mňa, prekvapili deti zo Základnej umeleckej školy v Krajnom. Pripravili pre nás všetkých príjemný darček „Vianočný koncert“. Vyobliekané dievčatá i chlapci, ale hlavne krásne kroje dávali tušiť, že sa bude na čo pozerať. A veru i bolo. Pod vedením pána učiteľa Jánoša zo základnej umeleckej školy zahrala detská ľudová hudba vianočné koledy. Vkusné bolo i sprievodné slovo - príbeh narodenia malého Ježiška.

V druhej časti večierka po prvýkrát vystúpila tanečná skupina. Dievčatá zatancovali niekoľko tancov z okolia Myjavy a Starej Turej. Pani učiteľka Petrovičová z nich mala určite radosť.

V poslednej časti koncertu vystúpil „zábavný orchestr“. Všetci muzikanti hrali naplno.

Myslím si, že všetci diváci - mamy, otcovia, starí rodičia boli nadšení tým, čo videli a počuli. Veď za takú krátku dobu trvania tohto orchestra sa deti naučili veľa.

Nuž držíme Vám palce, pani učiteľka Petrovičová a pán učiteľ Jánoš!

Dana Marková

OZNAM ■■■■■■

ZASADALI KOMISIE

Komisie zriadené OZ sú poradnými a kontrolnými orgánmi. Zložené sú z poslancov a z obyvateľov obce. Ich voľba prebehla na prvom zasadnutí obecného zastupiteľstva. Aj od ich činnosti závisí výsledný efekt práce OZ. Po ich zriadení sa postupne rozbieha ich činnosť. O ich činnosti vás budeme postupne informovať.

KOMISIA PRE VZDELÁVANIE A KULTÚRU na svojom zasadnutí 7. 2. 1995 prejednala:

- Náčrt plánu činnosti komisie na rok 1995, stanovenie hlavných úloh.
- Realizácia úloh vyplývajúcich pre prácu komisie z 2. zasadania OZ. Príprava realizácie vybudovania pamätníka padlým v 1. a 2. svetovej vojne pri príležitosti 50. výročia ukončenia 2. svetovej vojny.
- Vyhodnotenie kultúrnej činnosti v obci za rok 1994.
- Prejednanie rámcového plánu práce na rok 1995 v oblasti kultúry.

SOCIÁLNA KOMISIA v januári na svojom druhom zasadnutí prejednávala:

- poskytovanie príspevkov na spoločné stravovanie dôchodcov,
 - jednorazové príspevky na telefónne prípojky zdravotne ťažko postihnutým občanom,
 - ďalej pokračovať v návštevách starých a osamelých občanov.
- Súčasne oznamuje občanom, ktorí poberajú starobný dôchodok a doteraz nemajú preukaz poisťovne, aby si ho vyzdvihli na Obecnom úrade v Krajnom.

J. Matyášová

260 zaujímavostí Trenčianskeho regiónu

Pod týmto názvom vyšla publikácia vo vreckovom vydaní tlačou Turista Piešťany 1994. Autori Juraj Hlatký a Peter Mati a ďalší spracovali prehľadnú a stručnú príručku pre tuzemského a zahraničného turistu (obsahuje text slovenský, anglický, nemecký).

Tento sprievodca po turistických zaujímavostiach predstavuje všetkých 74 miest a obcí (Krajné je uvedené na strane 111-112, Podkyľava na strane 113) a 6 atraktívnych lokalít v jeho bezprostrednej blízkosti, 260 kultúrnych, prírodných a stavebných zaujímavostí.

Údaje pri jednotlivých sídlach obsahujú vlastivednú časť (údaje o nadmorskej výške, poloha, prvá písomná zmienka, katastrálna výmera, počet obyvateľov, historické a prírodné zaujímavosti, k miestu sa viažuce povesti a fotografie), ďalej možnosti pešej vodnej turistiky, cykloturistiky. Informačná časť obsahuje dôležité adresy, telefónne čísla. Textovú časť dopĺňajú orientačné plániky a schematické mapky.

Príručka vám poskytne námety pre víkendové výlety do blízkeho okolia, zaujímavé informácie, ktoré ocenia aj študenti a vaši letní hostia.

J. Matyášová

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA BLAHOŽELÁME JUBILANTOM

NARODENÝM V JANUÁRI A FEBRUÁRI

Janeková Anna	č. 314
Sadlňová Zuzana	č. 238
Gavorová Zuzana	č. 583

50 ROKOV

Đurišová Anna	č. 268
Blaho Štefan	č. 470
Melicherová Anna	č. 726
Michalcová Emília	č. 447
Obuchová Helena	č. 491

91 ROKOV

Pagáčová Eva	č. 87
Sako Ján	č. 345

60 ROKOV

Matyášová Jozefa	č. 302
Drobný Pavol	č. 616
Parčiová Jarmila	č. 795
Kahún Štefan	č. 414
Vydarený Pavol	č. 275
Malovicová Zuzana	č. 514

BLAHOŽELÁME NOVOMANŽELOM (december)

Lukačovičová Renáta - Tížik Ľubomír

VITAJTE NOVORODENCI (december)

Janeka Vladimír	č. 47
Popelka Martin	č. 447
Kováčik Patrik	č. 185

70 ROKOV

Otrubová Anna	č. 285
Dlhý Štefan	č. 212

ROZLÚČILI SME SA ... (december - január)

Dóšová Zuzana	č. 162
Adámek Jaroslav	č. 108
Bumbálová Judita	č. 228
Kavická Anna	č. 789

75 ROKOV

Plesníková Anna	č. 751
Medo Pavol	č. 708

JANUÁR - FEBRUÁR

Prišľahoval sa: 1 človek
Odšľahovalo sa: 6 ľudí

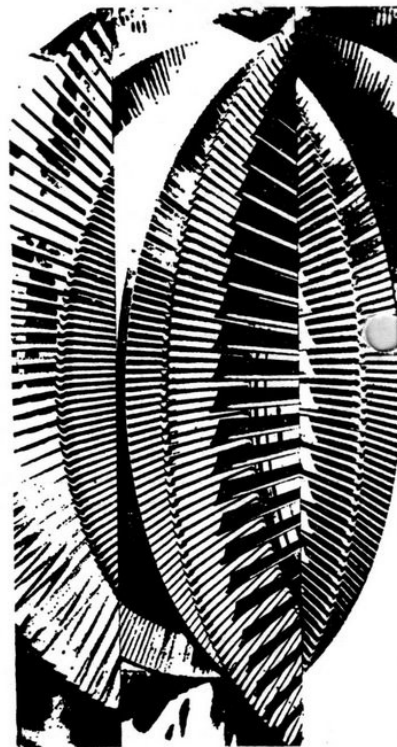
80 ROKOV

Korunová Alžbeta	č. 260
Baran Martin	č. 168

V ROKU 1994

sobášov bolo 18
narodilo sa 25 detí
opustilo nás 36 ľudí

Réčka Emília	č. 454
Medo Pavol	č. 714

Vydáva: Obecný úrad Krajné

Náklad: 200 ks, dvojmesačník

Redakčná rada: J. Matyášová - ved.

Š. Pavelka

M. Bukovčanová

D. Marková

V. Drobná

Registrácia: OÚ RK Trenčín

r.č.: 01-456/1994